

N°. 28.

Sestdeenâ, 8. (20.) Juli

1872.

Mafsa par gaddu: Mahjas weefs 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

Rahditajs.

Cekschemmes sinas. No Rihgas: Rihgas notikumi, — nobohschanas pr. 1873, — nagga-fehrga, — Kreewijas andele, — pasteslabrtu blankettes. No Zehsim: semlohpju sapulze. No Dohles: leetus, — nelaiime. No Zehrpatas: semlohpibas israhdischana. No Kehweles: lohpu israhdischana.

Ahrsemmes sinas. No Wahjemmes: Krobna-prinzis reiso, — Jesuitu aibeet. No Praghgas: pluhdu skahde. No Franzijas: Franzischi beslauniba. No Belgijas: brihwibas weju arri tur manna. No Englandes: kroyptu-fabriku, — zeetumneeku buhsch. kongresse, — dsebraju strahpes likums. No Konstantinopeles: ugguns-grehts.

Jaunatahs sinas. Dsebaschanas-swehtli Jaunpille, Widsemme, 3. waffaras-swehtu deenâ 1872. Par weefula-stabbu Sigguldes draudsê. Dseefmu rohtneekem. Kwihte. Dseefmu-rohta. Norahdischana.

Peelikkumâ. Ihtia miblestiba. Tuffcha peedurne jeb lapeh3 Edna par tutscheeru mahzijahs. Kas irr ralsineels. Dsirstiele. Wihrs un feewa.

Cekschemmes sinas.

No Rihgas. Tai nakti no 27. us 28. Juni is Schepeler lunga fabrika Ilgeszeemâ 29 bakki smalkas willas prezze isfagta, lahdu 1000 rubtu wehrtiba. Sagti eelahpuschi fabrika pa bes-flehga lohgu, ko ar kaltu bij wakkâ atplehsusch. Pehdas nobihtas lihds Wangat-fallai, tur sagli krumôs rahdahs nakti pahrgullejuschi. Prezzu un sagtu usrahditajeem Schepeler k. isfohljis peellahjigu algu. — 28. Juni fastrihdijahs pee fahlstilta us lugga diwi matroschi — Fedor Strupp un Mikkel Mielfon — tâ, ka Strups pahrlcekâs dusmâs Mielfonu, tam ar nasi labbôs fahnôs eedurdams, til stipri eewainojis, kâschim nu jaguff kuggineeku lasaretê un Struppam us zeetuma palatkas, kamehr teefas ismellefchanu beigs. — 30. Juni wakkarâ wehl besdeewigats fleykawas-darbs notizzis us Submallas un Palisadu-eelas stuhra: iszehlahs tur starp reepneekem un strahdneekem tahds flak-

tinsch, ka diwi reepflehgeru-sekti, Wittums Keiff (Pruhfis) un Augusts Dittmann, ar nascha dubreeneem stipri eewainoti tilka; pirmajs islaida garru pehz pufsstundas laika, ohtris us ahrstefchanu nostellehts pilsfehrtas frankenuhst. Abbi wianni ne-effoht ne ar wahrdeem, ne ar darbeem wiannu usmahzejus aiskahrusch. Polizeja schohs, ar wahrdu Charlampy Grigorjew, Zefim Baikow un Michaila Wolkow, jaw apzeetinajuse.

— Râ waldischanas awises isfluddinaschanai no 21. Mai peelikts rehkins usrahda, tab preeksch nahlofcha 1873 gadda par nekustamu mantibu pilsfehrtâs un meestindôs jamakfa Widsemmei 49,360 rubl., Kursemmei 20,330 rubl. un Jggannijai 13,960 rubl.

— Rihgas polizeiwaldischana 3. Juli darra sinamu, ka pehz lohpu-daktera Dimjes k. peerahdischanu us pilsfehrtas gannibahm Selgawas ahr-Rihgâ naggufehrga pee lohpeem iszehlusehs un tabeht lihds tablati nofazzischanai irr aisleegts, lohpus us peeminetahm gannibahm islaist un irr par katru ar schofehrgu eefirgdamu lohpu tuhliit tahs weetas kwartahl-offizeerim siiana janolaisch.

— Andeles awises redsams, ka labibas iswefchana is Kreewusemmes lihds 1872 gaddam pastahwigi augumâ auguse, bet lihds 1. Mai f. g. par 25 prazentehm masaka palikkuse ne kâ tai pašchâ laika pagahjuschâ gaddâ, ihpaschi tas no ausahm fallams. Spiritta iswefchana 3 reis masaka, dselsu iswefchana 40 reis masaka bijuse. Linnusehklas un dsijas ne ko dauds masak ne-effoht iswestas. Linni turprettim 15 prazenti wairak iswesti, kânepaji 80

praz., tauſi 40 praz., ahdas 100 pr., willa 115 pr., farri 55 pr., lohtu-prezjes 160 pr. — Geweſtas prezjes turprettim dauds wairaf kà pagahjuſchâ gaddâ un tahs $22\frac{1}{10}$ milj. tullt eeneffjuſchas, t. i. 18 praz. wairaf. Tâ p. p. zuffurs tais pirmôs 4 mehneſchôs 1871 — 502 puddi eewests, bet 1872 — 172,860 puddi. Wairaf irr eewesta tehja par 30 praz., kappija 9 pr., bohmeſta 18 pr., wihns 17 pr., ſchampanjers 35 pr., wehrpſta bohmwilla 40 pr., indigo 25 pr., dedſinajama eſta 17 pr., dampâ un zittas maſchines 40 pr., alwa 22 pr., ſoda 22 pr., bohmwilla-prezjes 27 pr. un ſihdu-prezjes 60 pr. — Maſaf eewests tizzis ſahls par 25 praz., bohmwilla 5 pr., jehla leeta dſeſe 13 pr., ſteenes-dſeſe 60 pr., willu-dſijas 12 pr. un afmenu-ohgles 32 pr.

— Paſtes buhſchanas ſinnatneeks Widſemmê, gubernijas awiſes daria ſinnamu, ka Rihgas paſteskantobri, kà arri wiſſâs zittâs Widſemmes paſtkantohru nodaktâs ic. blankettes dabbujamas preekſch wakkâ ſtellejamahm grahmatahm un prohti: Rihgâ tiſklabb preekſch tē patt pilſſehta iſneſſamahm un us zittureeni aiſtellejamahm grahmatahm, bet kreispaſtkantobros tiſ preekſch us zittureeni ſtellejamahm grahmatahm. Schtempeles wiannahm wiſſahm jaw uſſpeeſtas wirſu, lai paſtes-marſa ihpaſchi nebuhtu ja-uſlippina. Tahs ar ſalkahm ſchtempelem preekſch aiſſuhtamahm grahmatahm maſſa 5 kappeikas gabbalâ un ar bruhnahm ſchtempelem preekſch pilſſehtas-paſtes grahmatahm maſſa 3 kap. gabbalâ.

No Behſim. Schagadda 4., 5. un 6. Auguſta deenâ, kà laſſitaji jaw dſirdejuſchi, buhs Behſis ſemlohpibas=leetu iſrahdiſchana un, ka zerram, arri noturrehs tannî laikâ „ſemlohpju ſapulzi;“ jo ne ween daſchi par ſchahdu ſapulzi gahdabs, bet arri Rihgas Latweeſchu beedriba, kurrai „dauds ſemlohpji no Behſu puffes“ luhgſchânu par ſcho leetu peefuhtijufchi no tam ne-atraufees. Zil ſwarrigas un derrigas ſchahdas leetu iſrahdiſchanas, zil waijadſigas pee tam pahſpreedamas ſapulzes, ta jaw ſinnama leeta; tadeht mums par to naw plaſchaki jarakſta, tiſſ ai to wehleſchanohs iſſalkam: lai katrs, kam eeſpehſchana, no tahm ne-atraujabs, bet jautri un naigi pee iſrahdiſchanahm peekertohs.

No Dohles. Gauſchi ilgojamees pehz leetus=laika ap ſchahm deenahm, prohti Juni mehneſcha eeſahkumâ, un arri ſagaidijam brangu leetu, kahs muhſu aprinkî gan ilgi nebija bijis. Schis leetus, 15tâ Juni eeſahkdams liht, paſtahweja kahdas 30 ſtundas, nohtak gan lehnaki gan ſtipraki lihdams, un pehz tam ne ween wiſſi grahwji un ſtrauti pahſpluhda, bet arri uppes ſtrehja wiſnodamas; bet pee ſch^{ee}m ahstreem pluhdeem arri ſchis nelaimigs notikums gaddijabs: pehz ſcha leetus, 17to Juni, kahs 10 gaddus wezs puika bija eebrauzis ſeklawas=uppê, ne taht no Daugawas, fur gan par ma ſu uhdeni teef pahri braukts, bet kurra taggad bij lohti uſpluhduſe. Kad jaw kahdu gabbalu bij

eebrauzis, tad ſtraume wiſnu few par laupijumu nendama un rinkî weldama, ar ſirgu un ratteem us Daugawu dſinnuſe. Tē nu gan dauds zilweku ſaſtrehja, bet neſpehja ahtri iſglahbt, ne to puifenu ne to ſirgu. Tiſ par laimi kahdam Dones kaſakam, kurſchs ſeklawâ lohrteli bija, iſdewabs, tuſſchâ laiwâ eeſtrehjuſcham to puifenu iſglahbt; bet to ſirgu bes dſihwibas iſwilka, un rattus tiſſai treſchâ deenâ pehz tam dabbuja.

J. F.

No Tchrpatas rakſta 28. Juni, ka 29. Juni eeſahkotees ſemmes-lohpschanas leetu iſrahdiſchana, kà lohpi, maſchines u. t. j. pr. Iſrahdiſchana dubre 3 deenas un irr eeruhmeta Mehweles=eelâ grahſa Manteuffel namma=ſehta. Schinni paſchâ neddekâ arri ſchê teef noturreta ta no Widſemmes ritterschaptes iſrikteta ſemneeku=ſirgu weſnu=wiſſchana.

No Mehweles. 26. Juni beidſahs tē ta lohpu= iſrahdiſchana, kaſ 4 deenas paſtahweja un ittin brangi bij apmekleta, lai gan buhtu jadohma, ka ee=eeſchanas maſſa druſku par dahrgu bij nolikta. Pirmo deenu ta bij 50, ohtru 40, treſchu (ſwehtdeenâ) 20 un pehdigo deenu 30 kap. f. Bittetes par wiſſu iſrahdiſchânu maſſaja 1 rubl. 50 kap. Zaur bitletu pahrdohſchânu pawiffam eenakluſchi kahdi 900 rubli, kamehr iſdohſchanas kahdus 2000 rubl. iſtaijjuſchas. It deenas ap puſſdeenas laiku iſrahdiſchana bij jo ſtipri kauſchu pilna, jo ſchinni laikâ mehda iſrahdiſchânâ noweſtus ſirgus preekſchâ weſt. Seewiſſſas arri papilnam redſeja ſtattitaju ſtarpâ un ſeſtdeenâ Keelſirſts Konſtantins Nikolajewiſch apgobdinaja iſrahdiſchânu ar Sawu klahtbuhſchânu. Lohpu bij deesgan ſaweſti un warreja gaiſchi noſſabrſt, ka pehdjôs gaddôs lohpu audſinaſchana, Iggaunôs ſtipreem ſohteem us preekſchu gahjuſe. Us iſrahdiſchânu bij weſti: 44 ehſeki, 19 kehwes; no ſemneekem 15 ehſeki un 12 kehwes; bes tam 2 ſirgi no maſahs ſortes (Ponies) un 8 ne wiſ Iggaunijâ audſeti ſirgi; ragga-lohpu bija: 60 gohwes un telles, 44 buſti, 9 wehrſchi; tad wehl 21 aitas, 26 auni, 18 zuhſas, 9 kuiti. Lai gan pehz programma bij nolikts, tiſſai lohpus iſrahdiht, tomehr redſejam arri zittas leetas noweſtas, kà: ſweeſtu, ſeeru, pallawas, keegeku prohwes, ſlinter, 1 no Iggauna Otto Pallas taiſitu ſchjânu maſchini, kurra 15 rublus gohda=algas iſpelnija, allu, ir 1 rohtas ugguns=ſprizzi un 1 ſweeſtu kuttamu maſchini. Tiſſa iſdallitas 6 fudraba: un 4 bronkſu=medaktas, 2 gohda maſſas no 30 rubl., 2 no 24 rubl., un 2 no 10 rubteem un 38 gohda=leezibas ar rakſteem.

* —

Ahrſemmes ſinnas.

No Wahſſemmes. Is Berlines nahkufſchas ſinnas ſiano, ka $\frac{3}{15}$ Juli Wahzu walſts krohna=prinziſ ar krohna=prinzeſſi iſreiſojufchi us deenwid= dſus Wahſſemmi un Minchenê jaw eereiſojufchi. 22. Juli Kahra=bahdê ſagaidohht Napoleonu. Is Rein= uppes prowinzehm Jeſuiti jaw ſahkufſchi prohjam laiſtees,

tà patt arri is Pruhſchu-Pobleem. Zaur to jaunu Jesu-itu liſſumu, kas jaw ſpehla gabjis, Wahzu walſts ſawas rohbeſchas gan dohma iſtibrijufe no Jesuitu fleppeneem perrekteem, laut gruhſta klabt-tiſſchana wehl buhſchoht pee teem, kas leeku gihmi nehſa jeb fraklas walka, un zerrejohſt arri, derrigu padohmu ſameleht, teem ſkloſchanas ammatu atneimt, kas privat-ſkohlàs ſtundas dohd. Turprettim Chſtreikijas awiſes ſahſt baikotees, ka til ſcheem is Wahzſemmes isdſihtteem Lojohlas mahzjelteem ne-isdohdotees, Chſtreikija jaunu tehwiſchku atrafſt. Leela dalka jaw arri turpu aigabjuſe us nomeſchanohs.

No Pruhgas, rakſta ¹⁵/₂₇ Juni. Tahs kommiſſijones, kas to ſkahlbi tais no pluhdeem peemel-letàs freiſes isdibbina un nopreeſch, irr ar ſaweem darbeem gandrifs pee beiguma. To kauſchu ſkahlde, kurreem nohtigi atlihdſinaſchana peenahlotees, gan jaw pilnigi isreſkinata un iſtaifohſt 5 miljonus. Schè ſaprohtams ta ſkahlde naw eereſkinata, kas pee dselſu-zelkeem, draudſchu ihpaſchumam, leelgrun-neekeem un turrigeem wiſhream notikluſe.

No Fronzijas. Bil aplam leela augſtprah-tiba un beſkauniba pee Frantscheem miht un ka tee zaur nelaimi un ſkahlbi nedſ gudrakſi, nedſ ſirdi lab-baki, bet wehl beſdeewigaki paleef, to rahda ſchee diwi nedarbi, ſo ne ilgi atpalkak ahrſemmes awiſes dabbutam laſſiht: Utnahza Pruhſchu rohbeſchu-pilſ-ſehtà Herbeſtable no Pariſhes us Wahzſemmi ſuh-tihts miltu lahdiſch, kurrà pee pahraudſiſchanas trihs leelas pee aſtehm lohpa ſafeetas ſchurlas at-radda. Us ſihmi, kas tahm bij peelippinata, bij laſſami tee wahrdi: „Envoyé des Pariſiens à Mss. les Prussiens.“ (pa latwiſſi: Subtihts no Pa-rihsneekeem Pruhſchu kungeem). Wahzeſchi nu dohma, ka wiannu pawahri wehl neprattiſchoht, no ſcheem mahjas-putneem ſmekkigu maltiti iſtaifihſt un tadeht tohs putminus us ta paſcha zekka ſuh-tiſchoht us Pariſi atpalkak ar to padohmu, lai tohs eefahloht preeſch daſchlahrtiga nahlama aphegerefchanas laika. — Rahds zits negehliſ is-darrija tà: Wiſch peemeldahs pee kahda dahſ-neeke un waiza to, wai arri wianna mahja pa to laiku ne-effohſt aplaupita tiſluſe, kur Pariſhes komunalisti tralkoja. „Kà ne!“ atbildeja dahſ-neekeſ nopuhſdamees. „Manna ſirds-apſinnaſchana manni ſchurp attreeza“ teiza pirmajs tahlak, „arri es Jums ſo panehmis, ſchè, ſcho ſudraba medalku“ (pee fruhtim nehſajama rohſta). Dahſneekam ſpee-dahs affaras azzis; ſchi rohſta bij wianna weeniga behrna peeminna. „Sanemmat to, draugs,“ teiza ſweſchneekeſ ar drebbedamu halſi „un nenemmat par taunu, kad es ſawai taunai apſinnaſchanai par meerinaſchana 100 frankus Jums ſchinkoju!“ Tur-klahſt wiſch paſneeda dahſneekam is ſawa den-ſelbuhka nembams weenu 500 franku gabbalu pa-pihru-nauda, dahſneekeſ noſtummiſ isdewa 400

frankus laulà un ſweſchneekeſ aigabja. 500 franku gabbalſ pehz israhdijahs par neriktigu.

No Belgijas. To garrigas brihwibas wehju, kas pa Wahzſemmi un Chſtreikija puhſch, taggad arri Belgija jaw drufku ſahloht manniht. No keh-nina Wiſlippa II. waldiſchanas laika ſchi ſemme jaw pakrittufe Jesuitu tumſibas warrai, bet patlab-ban arri tur atſiſchanas gaiſma auſt un pee weet-neeke zelſchanas brihwibas draugeem wirſrohla tiſ-luſe; lihds ar zittahm pilſſehſtahm ihpaſchi Ant-werpenè preeſterneeku warrai wiſs ſpehls nu buh-ſchoht pagallam.

No Englandes. Londones polizeja kahdà wezzà nammà kahdas tumſchas eelinas dibbenà us-gabjuſe ſawadu fabriki, tahdu, no kahdas paſaule maſ gan buhs dsirdeht dabbutuſe. Schinni fabriki tiſluſchi fabrizeereti krophki, kurri ſawa agrakaja behrnu-laika tur usnemti, us ſawu raddineeku pa-gehreſchanas pee meefas tà tiſſa ſamaitati, ka tee pehzat no garram-eedameem ar noſchekloſchana un lihdszeetibu tiſſa uſſkattiti. Rahjas teem nabbadſi-neem ismeſchgetas, meefa ſaſchlohbata, galwas wirſa ſaplazzinata, lohzelki lihki ſalohziti tiſluſchi, tà ka tee iſſkattijahs kà weenrohtſchi ic. Weenu kahju ne pilnu gaddu wezzam behrnam ſagrohſiht maſſaja 6 ſchkillinus beſ pahrtiſkas; par pahrak kà gaddu wezzu waijadſejis 2 mahzinas ſterliu maſſaht; ween-rohzi iſtaifihſt maſſajis 4 mahzinas, un tà preeſch wiſſa bijuſe ſawa nolikta taſſe. Schai fabriki arri tiſſa dohtas mahzibas ſtundas pee-auguſcheem nab-bageem, ka tee lai israhditohs par krophſteem un katra gaddà tur tiſſa iſlaiſts leels pulks palſchu aflu, zilweki beſ kahjahm un kruhſchu-ſlimmi. Lon-dones beſgohſcheem ſchis nams bij paſiſhtams ap-palſch ta wirſrakſta jeb andeles-wahrda: „Willis Batnan un beedr.“ — Schee lungi, tà kà arri kahds duzzis wiannu ſinnatneeke un palihgu, taggad nu irr nodohſti teefahm, tahm par ſawu negantibu atbildetees.

— Londone patlabban ſehſch ihpaſcha tautas kongreſſe, kas apſpreebihſ zeetumneeke buhſchana. Kongreſſes preeſchneekeſ Earl of Carnarvon ſehſch blakkam daſchi Englandes augſtmanni, kà arri lungi no Chſtreikijas, Wahzſemmes, Schweizijas un Italijas. Pee ſehdeſchana eefahkuma preeſchneekeſ turrejis apſweizinaſchanas-runnu, kurrà wiſch da-ſchu walſtu weetneekeem teikdams pateizahs par to, ka ſchahs dallibu nemmoht pee ſchihſ kongreſſes un kurrà wiſch ſmahbedamus wahrduſ isrunnajiſ preeſch Englandes waldiſchanas, kurrà bij leeguſehs, weet-neeke us kongreſſi ſtelleht. Pehz tam wiſch dewa pahſſattu par wiſſeem kongreſſa apſpreeumeem. Pah taggadejahm kriminal-ſeetahm runnajoht wiſch ih-paſchi to peeminneja, ka nepeenahlotees, apzeetinaju-ſchohs noſeedſejus daubſahm lahghm noſtrahpeht; ja noſeegumus grihbhoht maſinaht, tad tas effohſt wiſſai welti. Birminghamè effohſt pagabjuſchà gaddà 350 noſeedſejit apſtrahpeti, no kurreem fatris ne ma-

ſal kà 15 reijes tuttufi fehdejis. Preeſch ſcheem zeetuma-ſtrahpe ne lo nelihdohht un weenigs palihgs preeſch pahrlahpeju beedinaſchanaſ un labboſchanaſ effohht til ween zeetuma-ſtrahpe us wiſſu winnu dſih-wes-laiſu. Zeetumneeku teeſahm waijagohht waſſu doht, bahrgahm buht, fur taſ waijadſigs un ohtrà lahrtà arri par to gahdaht, ka zeetumneeki zilwezigà wiſſe labboti teef. Pee zeetumneeku darbeem newai-jagohht raudſiht us darba wehrtibu un eenahſſchanaſ, bet ihpaſchi us to, ka tee ſawu zeetumneeka dſihwi ſa-juht un to aſſihſt par pateeſu ſtrahpi. Par wiſſahm leetahm nedrihſtoht zeetumneekam tahdas waſſas un labbumus notaut, kurras pats gohdigs darba-wihrs few neſpehji eegahdatees ſawa waiga ſweedròs ſtrah-dadams. Wiſſahm iſluſteſchanaſam kaut kahdà wiſſe, tam waijagohht truhſt, lai tam nohtak prahtà ſtahw, ka wiſſch ſawu ſtrahpi zeefch. — Pehz tam run-naja lords Harrowby apſweizinaſams wiſſus no ahrſemmem un ſcho kongreſſi atnahluſchus un arri waldiſchanaſ ar ſmahdedameem wahrdeem peeminne-dams. St furra zitta ſemme nebuhtu til wehſi, bet zeenigakà wiſſe ſchohs weeſus ſanehmufe, kurru mehr-ſis til leels un ſwarrigs effohht. Profeffors Holken-dorff no Wahzſemmes atbildeja us to ar preeſch Englandes wairak peeglaudidameem wahrdeem un tilka eewehehſts par kongreſſes preſidenti; tà tad bij pir-mas deenas fehdeſchanaſ beigta. 24. Juni (6. Juli) arri eefſchigu leetu miniſters bij pee kongreſſes feh-deſchanaſ klahht, pateizahs teem no ahrſemmem ſuh-titeem kongreſſa-lohzeſteem par winnu uszihtibu un wehleja labbu iſdohſchanaſ winnu darbam, peemin-nedams ka waldiſchanaſi preeſch kongreſſa nodoh-mahm ne maſ ne-effohht wehſs prahſts.

Wehl no Englandes. Englandes parlamentei no kahdas kommiſſijones rakſts preeſchà likts, pehz kurra dſehrajeem ſtrahpe buhtu usleelama. To, kaſ pirmo reiſt ſawà muſchà eedſerrahs, warr poiizejas preeſchà aizinahht un kad kulle tam naw til leela, ka taſ 20 ſchkillinus ſtrahpi warr maſſahht, us mehne-ſcha laiſu eeflohdſiht. Sa taſ 3 reiſ par gaddu noteeſ, tad wainigajs buhtu eefſtrihweſjams ihpaſchà dſehraju „mellà grahamatà“ un peefſkaitams pee teem, kaſ pee dſerſchanaſ peeraddinajuſchees un ja zerriba un galwoſchanaſ ne kahda naw, ka wiſſch no dſer-ſchanaſ atraddinajees un labboſees, tad winnu us labbu laiſu warr eelikt preeſch dſehrajeem eeriktetà labboſchanaſ-nammà. Nodohms nu gan rahdahs labſ un arri zittàs walſtibàs, itt kà pee mums pa-ſcheem, pahrlleezigai dſerſchanaſi kaut kà waijadſetu rohbeſchahs likt, bet wai zaur liktuma warru to ſpehſt panahht, naw dohmajams. Wai daſchlahrt drihſati ſcho mehrki nepanahktu, kad jauneklus un behrnus raudſitu noturreht no dſerſchanaſ netikluma un kad waldiſchanaſ ar reibinadameem dſehreeneem til daudſàs weetas nekautu andeletees kà taggad, fur dſehreenu bohdis jo deenas wairoht wairojahs?

No Konſtantinopeles, 21. Juni (3. Juli).

Scho rihtu Skutari nabbagu kwartahli leels ugguns-grehſs iſzehlrees un jaw wairak kà 1000 nammi guſt pelnòs.

Jannakahs ſinnas.

No Willendes. Ta nodohmata ſemkophibas iſrah-diſchanaſ netiks wiſ noturreta lohpu-ſehrgas deht, kaſ da-ſchà apgabbalà Willendens kreife iſzehluehſs. Tee Juli mehneſi noturrami tirgi tadeht arr no bruggu-teeſas jaw aiſleegti.

No Berlines telegrafeere, ka ſinnas iſ Bairijas un Bahdenes meldoht Jeſuitu aiſeeſchanaſ no turrenes.

No Spanijas. Karliti plehſchotees taggad arri pee rohbeſchahm ar Franzuſcheem. Tai nakti $\frac{1}{10}$ Juli kahdi 12 Spaneeſchi Frantſchu ganneem uſtrittuſchi un 2 ſtipri eewainojuſchi.

Dſeedaſchanaſ = ſwehtki Jaunpille, Wid-ſemmè, 3. waffaras = ſwehtku deenà 1872.

Peeminnetà deena bija ſawada, preeziga ſwehtku-deena ne ween Jaunpils-draudſes lohzeſteem, bet arri daudſ zitteem, kaſ dſeedaſchanaſ mihtotaji un tadeht zekka nebij taupijuſchi, us Jaunpilli nobraukt. Jaun-pille pirmohs dſeedaſchanaſ = ſwehtkus Rihgas kreife ſwehtija. No Jaunpils draudſes zeen. mahzitaja Kungendorff us dſeedaſchanaſ = ſwehtkeem uſſtubbi-nati un ſa-aizinati, tad nu peeminnetà deenà 4 draudſchu dſeedataji, no Jaunpils, Maddelinas, Maſl-pils un Nihtares, pawiffam kahdi 60 dſeedataji, un leels klauſitaju pulks Jaunpils mahzitaja-muiſchà bija ſapulzejuſchees. Dſeedaſchanaſ weeta us jauka, ſalka platiſcha bij iſwehleta, kaſ no dimi eh-ſahm un zittur wiſſaplahrt no jaukà rindà ſtahwo-ſcheem zerrinu kruhmeem tilka aprohbeſchohts. Gepreeſch ſcha platiſcha gohda-wahrte ſtahweja, kurri no weetas ar krohneem appihiti un ar 4 karrogeem puſchſoti bija. Us peeminnetà platiſcha preeſch dſeedatajeem pakahpenes bija taiſſitas, kurras ſtuhròs ſtabbi ſtah-weja, augſchgalloſ ar ſchlebrju liktahm kahrtim ſa-ſtiprinati; wiſſi ſtabbi kà arri kahrtis ar krohneem bija appihiti un augſchà karrogi plihwinajahs. Bija pawiffam 10 leeli karrogi. Laiks bija jauks un mihligs un tad nu wehl jauks azzu preeks ar wehl jaukaku dſeedaſchanaſ, ka teeſcham ſwehtku gars pee wiſſeem tilka mohdinahts un wiſſu ſirdis no ſwehtku jauſmahm aiſgrahbtas un pilditas. Dſeedataji pa-preeſch draudſes = ſlohlà bija nogahjuſchi, no kur-reenes pulkten 5zòs us mahzitaja-muiſchu gahja, fur klauſitaji jaw preeſchà bija. Pee gohda-wahr-teem zeen. draudſes mahzitajs dſeedatajeem nahza pretti, ar mihteem wahrdeem tohs trihs ſweſchus dſeeda-taju-kohrus Jaunpils draudſes un Jaunpils dſeeda-taju wahrda apſweizinaja un iſteiza to wehleſcha-nohs, ka ſehie pirmee dſeedaſchanaſ = ſwehtki Rihgas kreife pateeſi jauki un preezigi ſwehtki til labb' dſee-datajeem, kà klauſitajeem buhtu un ka zaur ſcheem ſwehtkeem dſeedaſchanaſ gars wairak tiktumohdi-nahts un wairohts, jo dſeedataji wehl behrnu kahrtà ſtahwoht, kurreem wehl daudſ jadſeed un jamahjahs.

Tad zeen. mahzitajs aizinaja dseedatajus pee apflahta galda, fur lai papreeksch ar tehju un faldu maifi atspirdinatohs un stiprinatohs. Pullsten 6schös wiffi dseedataji us to ustaititâ weetâ fastabhjabs un kohpâ par pirmu dseesmu us balsim nodseedaja: „Deews Kungs irr muhsu stipra pils“ un pehz tam „Beedri lai ar preeku fahkam.“ Tad tifka no zeen. mahzitaja laulatas draudsenes dseedatajeem bantes peespraustas, dascheem farkanas, zitteem fillas un atkal zitteem balts, ar usdrucklatu „6. Juni 1872,“ par sibmi, — kâ to pehz zeen. Nihtaures mahzitajs runnâ eenehma un isflaidroja, — lai dseedatajeem us dseedaschanu un sawâ starpâ mihlestiba buhtu, lai wiini ustizigi pee dseedaschanas paliktu un lai kâ flaidri, tihri zilweki dshwotu. Pehz peeminnetahm dseesmahm katris kohris par fewi sawu dseesminu dseedaja, tad atkal wiffi kohpâ, un kâ ar weenu pahrmihdamees tifka dseedahs. Wiffi dseedataji kohpâ 15 dseesmas 6schâs luggâs nodseedaja; katris kohris par fewi kahdas 10 dseesmas. Stary tahm no wisseem kohpâ dseedatahm bija par prohwi schabs: „Tas Kungs irr mans gans;“ „Deews fargi Keiseru;“ „Schi irr ta Kunga deen;“ „Kas tew meschs, tu satta pils;“ „Stahsti mannim Daugawin;“ „Lihgo laiwa us uhdena“ un t. j. pr. Keelaka dseesmu datta is „Dseesmu rohntas“ bija nemta, tahs zittas is Wahzu grahmatahm ar palikteem Latweeschu wahrdeem un kahdas pahra ar Wahzu wahrdeem tifka dseedatas. Preeks bija ko klauftees, zil labbi katris kohris sawu peenahkumu ispildija. Tâ patt leelaka dseesmu datta, ko wiffi kohri kohpâ dseedaja un kurras papreekschu tif reisi prohweidami bij kohpâ dseedajusch, bes kahdas usteilschanas warren brangi gahja. Appakschraftitam tas gohds tifka, no to 4 kohru waddoneem par wisspahrigu waddoni preeksch tahm 15 peeminnetahm dseesmahm iswehletam tapt, un ar preeku es warru apleezinacht, kâ wiffi kohru dseedataji, kas taf kohpâ nebija mahzijusches, taggad kâ ar weenu mutti, kâ weens kohris, ar leelu weiflibu, ismannibu un juschanu dseedaja.

Dseedahs tifka libds pullsten 10 waffarâ. Wairak reises pa staryam dseedataji no zeen. mahzitaja ar allu, ziggareem un pehdigi ar brangahm waffarinahm tifka meeloti. Pa atpuhschanas brihscheem no to tschetru draudschu zeen. mahzitajeem runnas tifka turretas, un pee pilnahm allus glahsehm wesselibas usdsertas. Lihgsmibas un faderribas gars wiffu firdis walbija un no preezigahm jausmahm pilditi, fanahkuschee us zeen. Nihtaures mahzitaja usaizinaschanu un no swehtku garra flubbinati arri kahdus behdigus gribbeja eepreezinacht un tadeht fawas dahwanas preeksch teem no wehtras apflahdeem fametta. Sanahja 51 rubti, leelaka datta no mahzitajeem un leelungeem.

Ar dseesmu „Tam tehnam pateizam“ dseedaschanas-swehtkus beidsa un tad wispehdigi no zeen. Saunpils mahzitaja atwaddidamees winnam par

leelu publinu, dseedaschanas-swehtkus sagahdadamam un tif labprahgtigi un jauki dseedatajus usnemdamam un meelodamam, wiffi dseedataji pateikdamees „Augstu laimi“ nodseedaja un tad ar preezigahm, jautrahm firdim schlihrabs, tai zerribâ, nahkoschâ gaddâ atkal Mahlpils mahzitaja-muischâ us dseedaschanu fa-eet, us kurreen zeen. Mahlpils mahzitajs wiffus dseedatajus usaizinaja.

Slawehts lai irr Deews, kas Latweeschee dseedaschanas garru un us to isweizibu dewis! Pateiziba peeminneteem 4 draudschu zeen. mahzitajeem, kas puhlejusches, sawâs draudses dseedaschanas-beedribas eerikteht un jo leela pateiziba zeen. Saunpils mahzitajam, kas schohs preeka swehtkus sagahdajis, kurri tif labb' dseedatajeem kâ klauftajeem ilgi pateizigâ peeminnâ paliks un kurri usmuddinaschana bijuse, ar wisseem spehkeem luhkoht, us preekschu il gaddus tahdus swehtkus swehttiht. Pateiziba zeen. Wallas seminara direktoram, Zimse k., kas „Dseesmu rohntu“ sagahdadams, palihdsejis, peeminnetus swehtkus swehttiht; taggad zerrams, kâ „Dseesmu rohnta“ palihdsehs, dseedaschanas-swehtkus Widsemme atjaunoht, kurri labbu laiku bija astahiti. Dseedat; Latweeschi un atkal dseedat! — Kahds gudris wihrs fazzijis, kâ tas, kas dseedaschanu mihl', newarr sauns zilweks buht. Kad Zums preeki, dseedat, un kad Zums behdas, arri dseedat, us to irr tahdas dseesmas, kurras firdi meerinabs un eepreezinabs. Dseedaschana arri sawedd turvus un tahkus un zaur dseedaschanu dascha draudsisas faite zettahs. Wispehdigi, dseedaschanas-swehtku preeks irr beswainigs preeks. Dseedaschanu mihlodams, un wehledams, kâ wiffâs draudses tiftusch, fahktu dseedahnt un ustizigi pee dseedaschanas paliktu, es wisseem, kas kaut kâ palihdsejusch, 3. waffaras-swehtku deenâ Saunpille dseedaschanas-swehtkus swehttiht, no wiffas firds usfauzu: „Augsta laime Zums!“

A. Seebode,

Behju draudses ffohlmeisters.

Par weesula-stabbu Sigguldas draudse.

Mihki awischu lassitaji gan jaw daudj buhs dsirdejusch, kahdus Deewa brihnuma-darbus mehs tai 10. Mai peedsihwojusch; irr gan par scho un par to jaw rakstihst, bet taf wijs naw eespehjams tâ aprakstihst, kâ tas irr notizis, un atleek wehl deesgan par to ko stahstihst.

Peeminnetâ deenâ, stary pullsten tschetri un peezi pehz pufsdeenas wijs gais palikka tumfsch; sibbeni, pehrtoni, leetus un warren leela kruffa nahja pahmums, tâ kâ muhs bailes pahraehma to redsoht. Drihs arri redsejam tumfschu, melnu weesula stabbu no debbesim us semmes greeschotees, no Sillzeema puffes us mums nahkam, kurschs pehz mas minutehm Sigguldas walste 4 mahjas glusch, nopohstija, kahdahm 20 mahjahm juntus isjauza, tohs wijs stiprafus kohkus wai ar fahnehm iszehla jeb gabba-

lös salausija. Daschi lohpi un sirgi tilka us lau-
teem, kà arri ehkàs nosisti, mahjas un lauka-leetas
fadausitas un pa gaisu pa tihromeem un mescheem
prohjam aisnestas, no kurra druppahm mas wairs
lahds atlikkums irr atrasts. Tad schis weefuls tahdu
paschu breefmigu vohsta-darbu wehl pastrahdaja pee
zittahm schihs draudses muischahm un semneeka ehlahm.
Kammas-muischâ bes ween leelafunga mahjas, wif-
fas muischas ehkas un 1 semneeka mahju ar tahm
tur klast peederrigahm ehlahm sagahsa, pee muischas
kohkus un tahlatu stahwedamas birses tà salausa,
kà gandrihs ne weens kohks wairs naw us kabhahm
palizzis. Baltemal-muischâ 2 schkuhnus isjauza, pee
muischas daschus kohkus un weenu leelu gabbalu
mescha nopohstija. Wiffu pehz schis breefmigs wee-
futa-stabs sawu zekku nehma us Saun-Kempa-muischu,
kur muhsu ohtru muhra basnizu (Kempa basnizu) pa
wiffam lihds gruntei sagahsa, tohrna gallu lihds pulk-
stena-lohgeem nolausa un kahdus 200 kohkus tahlu
us tihrumu nosweeda; ehrges tà saplohstija, ka til-
kai kahdas rettas stabbules wehl atrastas; leelunga
mahjai juntu noplehfa un gandrihs wiffas muischas-
ehkas sagahsa; muischas ahbolu dahrsâ un ap mui-
schas wiffus kohkus nolausa un leelu gabbalu mescha
nopohstija. Wehl 3 mahjas ar wiffahm ehlahm
lihds gruntei isahrdija, kahdahm 12 mahjahm jum-
tus isjauza un semneeka meschus salausija. Schin-
nis ispohtitâs weetâs arri daschi sirgi un lohpi tilka
nosisti. Juh, mihi awischu lassitaji, prassifat, kà
tad teem zilwekeem klahjees, kas tahdâ breefmu brihdi
tais ispohtitâs weetâs atraddahs? Baldees Deewam,
ka Winsch sawu schehligu Tehwa rohku brihuischâ
wihse par muhsu draudsi isplehta! Weens gannu-
puika Sigguldas walste tilka tihrumâ nosists atrasts,
kurram lohjekki bij salausiti, un weens Juhds Kempa-
muischâ pee weenas ehkas, no krisdameem bakkeem
nosists; bet zitteem wisseem bij Deews katram pa-
glahbschanas-weetinu tais druppu-kaudses cerahdijis,
kur winnu dsihwiba isglahbta palikka. Irr gan kahdi
zilweki stipri eewainoti, bet mehs effam tai zerriba,
ka winni wehl wesseli paliks. Tad nu mihi kristigi
brahli un mahfas, kas juh effat no Deewa ar sawu
dsihwibu un mantahm no tahdahm breefmahm pa-
fargati, wai schis neubtu tahds laika brihdis, kur kristigu
mihlestibu warrat parahdiht teem brahleem un mahfahm,
kas nabbagi palikkufchi, kurreem wairs naw pajumta,
naw maifes un apgehrba? Tapehz mehs sawam us
jums, nahkat un palihdsat mums! Nessat kristigas
mihlestibas un lihdsjeetibas dahwanas un nodohdat
tahs saweem zeenijameem draudses mahzitajeem, gan
tee gahdahs, ka mehs tahs rohka dabbujam un is-
ballam teem, kas pateesi truhkumu zeesch un behdu-
affaras raud.

Bet ne ween to deenischtu pahrtiffu, kas mums
pee meefas usturrefchanas irr waijadfiga, effam pa-
saudejufchi, mehs arri effam pasaudejufchi muhsu
ohtru Deewa-nammu Kempa-muischâ, kurfchs taggad

afmenu kaudse guff. Lihgates fabrika un muhsu
pufs draudse turrejahs pee schihs basnizas; schee wiffi
taggad bes mihta Deewa namma. Us klaju plazzi
mums irr jafapulzejahs un Deewa wahrdi jaturr
til ilgi, kamehr weetinu preeksch tam atraddisim, kur
attal warram sapulzetees: 6 lihds 7000 rubl. wifz
masaf mums irr waijadfigi, kamehr attal warram
eesahlt Deewa nammu buhweht. Kur mehs to nemfim?
Muhsu zeenijams draudses mahzitajs lihds ar mums, sa-
weem draudses lohjekteem irr beedribu zehlis un mehs
wiffi kohpâ muhsu draudse dahwanas lassam, teem drau-
dses lohjekteem palihdscht, kam palihdsibas waijaga; bet
kur tohs tubkstofschus nemfim, ar to muhsu Deewa nammu
buhweht? Tapehz mehs luhgdami wehl reisu fakkam: ap-
schehlojatces un palihdsat mums! Mehs sinnam, ka tah-
das breefmas naw ween muhsu draudsi peemeflejufchas
bet arri wehl zittas draudses, tomehr tilkai schi irr ta
weena weeniga basniza muhsu semmê, kurra no tahdas
wehtras nopohstita. Wai tad newaijadsetu wiffahm
draudsehm pee ta mums palihgâ nahkt, ka mehs
attal pee muhsu Deewa namma warram tilt!

Lai Deews atwerr mihligas firdis un rohkas, ka
katris pehz eespehschanas mums sawu palihdsibu
pasneeds!*)

Draudses skohlmeisters
P. Graumann.

Dseefmu rohtneekem.

(Abilde, skalttes 23. num.)

Dseefmu rohtas pirma un ohtra dalka jaw ruddeni 1870.
g. til tahlu bij gattawa, ka warreja drikkeht. Pehz ta
laika wehl zittas tautas-df. radduschahs un no schejenes
gattawas un negattawas pa Widsemmi iskliduschas. Tag-
gad buhs kahdu 130 pehz skaitla; stary tahm weena joh-
ziga dseefma us 10 sawadahm wihsehm isleetata. Lee-
kabs, ka nu buhs wiffas rohka. Sinnam, wiffas naw
weenâ wehrtiba; bet tahdas, kas „ne ka nederr,“ naw
usnemas.

Taggad wifz krahjums pehdigo reisi janoraksta. Ar to
darbu aisees kahdas neddekas; tad ja-aprunnahs ar zitteem
komponisttem Wahzsemme un pehdigi jaleel zensurei preek-
schâ, lai pakauj drikkeht. Tad buhs Miketa deena klast;
ja Deews liss dsihwoht un ja peeschlirs wesselibu, tad
1874. gaddâ nahks kaudis.

Wisseem isdabbuht newarru. Sawâ nodabbâ pa sawu
zefku eedams es tomehr prahtigu wihru wehleschanohs gribbu
peepildiht. Tadeht luhdsu wiffus, kam kas japeeminn, lai
to darca pee laika wai nu zaur ihpascheem raksteem, wai
arr Mahjas weesi, lihds Augusta beigumam.

Nu wehl weens schkehrfis preekschâ. Kas to atzels?
Wahzsemme drikkehoht waijaga naudâs. Kas to aisdohs?
Kas ustizzehs kaptahlu un intresses?

Pehdigi luhdsu wiffus dseefmu rehtneekus, lai leel wehrâ
schahs wainas:

*) Neubtu flirts padohms tas, ka Widsemmes draudses flubbi-
natohs, arri saweem eelschsemmes tuhwaltem uppuru-dahwanas lassht
un schinni palees Deewam deefgan swehtitâ gaddâ kahdas ahrtawas
pasneegtu saweem bahrgi peemelleieem un ismissufcheem tauras- un
tizzibas-beedreem un brahleem, las Deewa sohdu jed pahrdauischanu
taggad zeesdami sawâ laika tomhr gattawi bija, zittus behdu neffesjus
eepreezinah ar mihlestibas dahwanahm, tad tohs Deewa ridkste bij
schautuse, schahdu wai tahou behda listi uelidama. Ir mehs latrâ
stunda labprahht buhsim gattawi, wiffu masalo dahwanu fanemt un
schinni paschâ weeta par latru mihlestibas leezibu peederrigi sinnu doht.

Pirmā daļā 65. pušķē, otrā rindā, pēdīgā taktē pirmajam tenoram tiklā f jadseed.

Otrā daļā 59. pušķē, otrā rindā, otrā taktē otram ten. jadseed g c u. t. pr.

" 69. pušķē, trešā rindā, pirmā taktē otrai bassei jadseed d e s f f.

" 96. pušķē, pirmā rindā, otrā taktē pirmajam tenoram jadseed g d h d.

" 103. pušķē, pirmā rindā, trešā taktē otram tenoram jadseed g f e s.

Waltā, 18. Jūni 1872.

J. Jimfe.

Kvīhte.

Preekšē apstābdeteem zaur aušu no 10. Mai maunim mihlestības-bahmanas eedohās: no Ummurgas draudēs 28 rubl., no Diku dr. 10 rubl., no Keel-Sallazēs dr. 34 rubl. 55 kap., pawissam 72 rubl. 55 kap.

Sallazēs mahjitaja-muischā, tai 28. Jūni 1872.

Walmerees aprinka prahwests A. Jungmeister.

Dseefnu-rohta.

Beenijameem draugeem, kurreeem warrbuht mehstules par wehlu tiktu rohta, zaur scho sinnamu daru, ta Kohneffē fanahsim 13. Jūli, Kohneffē atshahim 16. Jūli.

Dallibas-nehmeju wabrdā: Waiis.

Liddj 7. Jūli pee Rihgas atnahlfuchj 1125 fuggi un aishajufchi 978 fuggi.

N o r a h d i f c h a n a

to 1mā Jūli sch. g. islohsjetu pirmas leeneschanas 5 procentu naudas biktetu ar usdewehm, kurras liffumi 13tā November 1864 Wifsaugstaki apstiprinati. Laffi Mahjas weefi Nr. 49, 1864.

Ser.	Bill.	Winneste	Ser.	Bill.	Winneste	Ser.	Bill.	Winneste	Ser.	Bill.	Winneste	Ser.	Bill.	Winneste	Ser.	Bill.	Winneste
Nº	Nº	rubl.	Nº	Nº	rubl.	Nº	Nº	rubl.	Nº	Nº	rubl.	Nº	Nº	rubl.	Nº	Nº	rubl.
91	47	500	2,717	50	1,000	5,684	17	500	9,587	9	1,000	13,220	50	500	16,432	19	500
142	17	500	2,728	50	500	5,752	47	500	9,794	20	500	13,225	5	500	16,496	21	1,000
315	22	500	2,743	47	500	5,855	4	500	9,973	46	500	13,232	43	500	16,575	21	500
326	28	500	2,767	1	500	5,919	18	500	10,037	35	500	13,238	47	500	16,823	6	500
332	19	500	2,771	22	500	6,108	49	8,000	10,208	24	500	13,241	36	1,000	16,825	47	500
336	22	500	2,910	41	500	6,137	36	500	10,350	20	500	13,319	43	500	16,862	36	500
346	39	500	2,965	25	500	6,188	14	500	10,355	50	500	13,418	14	500	16,932	32	500
367	42	500	2,998	12	500	6,236	9	500	10,440	3	500	13,511	12	500	16,937	25	500
373	17	500	3,090	31	500	6,248	45	500	10,558	6	500	13,696	22	200,000	16,942	7	500
374	11	500	3,154	23	1,000	6,255	21	500	10,601	48	1,000	13,871	14	1,000	16,943	40	500
407	45	500	3,190	19	500	6,408	5	500	10,609	9	1,000	13,975	44	500	17,017	23	500
465	4	500	3,194	4	500	6,447	5	500	10,698	33	500	14,064	4	500	17,135	28	500
480	4	500	3,359	21	1,000	6,462	16	500	10,764	30	500	14,083	28	500	17,316	6	1,000
497	3	500	3,441	29	500	6,743	37	500	10,835	31	500	14,164	15	10,000	17,388	41	500
705	17	5,000	3,531	28	500	6,792	19	1,000	10,841	9	500	14,184	8	500	17,446	29	500
729	42	500	3,713	34	500	6,857	21	500	10,854	10	10,000	14,191	20	500	17,474	48	25,000
742	21	500	3,752	20	500	7,010	41	500	10,930	1	500	14,280	3	8,000	17,492	49	500
748	24	500	3,831	16	500	7,025	37	500	11,011	39	500	14,340	41	500	17,627	39	500
755	15	500	3,890	50	500	7,046	44	500	11,043	46	500	14,480	13	500	17,658	16	500
759	33	500	3,901	6	500	7,088	48	500	11,356	45	500	14,528	19	500	17,673	27	500
799	10	500	3,916	14	500	7,261	30	500	11,403	24	500	14,536	2	500	17,753	4	500
862	7	500	3,920	23	500	7,269	48	500	11,407	29	500	14,629	35	8,000	17,772	38	500
925	18	500	3,932	2	500	7,362	42	500	11,501	14	500	14,673	10	500	17,948	11	500
934	6	500	3,934	11	500	7,424	40	500	11,553	46	500	14,827	19	500	18,083	37	10,000
973	42	500	3,980	40	500	7,560	22	500	11,626	37	8,000	14,851	2	500	18,197	46	500
1,042	39	500	4,073	18	500	7,568	33	1,000	11,842	25	500	14,856	27	500	18,282	13	500
1,076	48	500	4,127	6	500	7,702	4	500	12,112	43	500	14,956	15	500	18,294	2	500
1,103	25	500	4,304	45	500	7,747	12	500	12,116	48	500	14,962	44	500	18,299	13	5,000
1,199	36	500	4,437	44	500	7,749	34	500	12,196	3	500	15,049	7	8,000	18,328	3	500
1,281	5	500	4,508	40	1,000	7,813	5	500	12,270	36	500	15,075	1	500	18,331	46	500
1,310	12	500	4,628	35	500	7,903	14	500	12,332	23	1,000	15,094	19	500	18,435	15	500
1,312	16	500	4,632	32	500	8,050	14	500	12,365	32	500	15,237	36	500	18,602	2	500
1,313	13	500	4,646	39	500	8,141	43	500	12,406	17	500	15,240	15	500	18,707	40	500
1,430	39	500	5,001	36	500	8,261	19	1,000	12,407	1	500	15,257	2	500	18,798	46	500
1,441	50	500	5,036	24	5,000	8,268	32	500	12,427	4	500	15,258	24	500	18,834	5	500
1,479	25	1,000	5,055	10	5,000	8,389	17	500	12,431	3	500	15,320	32	500	18,849	22	500
1,617	35	500	5,055	41	500	8,396	36	500	12,444	14	5,000	15,399	23	500	18,863	33	500
1,659	16	500	5,099	50	500	8,402	42	500	12,491	32	500	15,493	32	500	18,898	33	500
1,680	43	500	5,126	13	500	8,611	24	500	12,519	30	500	15,506	10	500	18,900	35	500
1,681	36	500	5,150	12	500	8,684	46	500	12,577	5	500	15,544	44	500	19,029	23	500
1,778	44	1,000	5,201	27	500	8,707	38	500	12,668	40	500	15,632	24	500	19,333	19	500
1,907	9	500	5,327	31	5,000	8,933	5	500	12,706	13	500	15,650	38	500	19,407	44	500
2,309	39	500	5,363	4	500	8,996	24	500	12,718	9	500	15,726	44	500	19,502	20	500
2,360	45	500	5,366	13	500	9,068	26	500	12,781	30	500	15,924	16	500	19,570	36	1,000
2,451	36	500	5,445	32	500	9,098	47	500	12,873	31	1,000	15,986	13	500	19,764	49	500
2,469	34	500	5,496	14	500	9,268	24	5,000	12,971	18	5,000	16,022	33	500	19,776	17	500
2,534	44	500	5,511	3	500	9,354	18	500	12,937	40	500	16,059	7	500	19,830	30	40,000
2,536	33	500	5,585	18	75,000	9,378	41	500	13,109	29	500	16,163	24	500	19,862	41	500
2,615	4	500	5,619	20	500	9,413	44	500	13,143	34	500	16,350	18	500	19,880	14	500
2,656	50	1,000	5,671	46	500	9,486	3	500	13,211	36	500	16,393	26	500	19,961	2	500

Kohpā 300 winnesti par 600,000 rubkeem.

Kurras biktetes zaur lohsefchannu atpakkal teef nemtas un us preekshu wairš nederrehš.

Series nummuri: 540. 593. 810. 957. 993. 1,616. 2,006. 2,198. 2,248. 2,468. 2,591. 3,738. 4,248. 4,763. 5,359. 5,698. 6,452. 6,997. 7,046. 7,695. 7,853. 7,903. 8,717. 9,224. 9,448. 9,721. 10,787. 10,941. 11,409. 11,743. 12,259. 13,341. 13,562. 14,682. 14,868. 15,034. 15,047. 15,392. 15,769. 15,915. 15,955. 15,976. 17,041. 17,403. 17,883. 18,383. 18,908. 18,991. 19,762. 19,816.

Gludinaschanas.

Kad ta Jaun-Peebalgas Selta-trohtsineeka Jahñ Kampara dehlis, Jahñ Kampar, parradu deht konkurzi kritiis, tad zaur scho wiffi wianna parradu dewejt un nehmejt teel usajzinati, trejtu mehneschu laila no appalschrafsitas deenas, tas irr libds 16. September f. g. pee schihs walst-waldischanas peeteiltees; wehloki ne weens wairs netils peenemts, bet ar parradu flehpejeem pehz lilkuma isdarrihts.

Jaun-Peebalgas walst-waldischanä, tai 16tä Juni 1872. 2

Kad tas Jaun-Peebalgas Magnus Pantaw mirriis, tad tohp zaur scho wiffi un ilweens, kam pee wianna palkat palillufchas mantibas labdas taisnigas prassifchanas buhtu, usajzinati, feschu mehneschu laila no appalschrafsitas deenas, tas irr libds 16. Dezember f. g. ar skaidrahm leezi-bahm pee schihs walst-waldischanas peeteiltees; wehloki ne weens wairs netils peenemts, bet ar parradu flehpejeem prbz lilkuma isdarrihts.

Jaun-Peebalgas walst-waldischanä, tai 16tä Juni 1872. 2

Zaur scho teel wiffiem sinnams darrihts, ta no 25. Juni f. g. cesahloht, wiffas Burtneeku pilsmuischas, Burtneeku mahzitaja muischas un trohng Lutter muischas pagasta-waldischanahm, pagasta teefahm un scho minnetu pagastu aprinku eedfchwotajeem suhtamas wehstules, ralkti, awises un t. pr. wairs ne lä libds schim par Walmeeras pastes-kantori, bet par Menzena pastes-stanzju irr adrefferejamas.

Burtneeku pilsmuischä, tai 1. Juni 1872. 1

Lai 25tä Juli tiks is Behsu mahzitaja-muischas no wehtras nolauista mescha libds 35 pubrwectahm mescha us torgu pahrewhis. Meschs stahw 2 werfes no Garvas un atrohdahts tur behrsu- lä arri preefschu-malta.

A. Pander. 1

Kahda mahja irr lehti pahrdohdama Agels-Ialnä, Kalleja-eelä N. 17.

Undeles-weetas pahrzelschana.

Wiffiem faweem mihleem draugeem darru sinnamu, ta es fawu apteeku- un pehrwu-prezzu bohbi August mehnesi pahrzellu fawä paschä nammä Zuhl-eelä Nr. 9 un lufhsu, arri tur mannim to paschu ustizjibu parahbiht.

Adolf Wetterich.

Par firmu.

Teem, tas paschi grubb, jeb arri zittus suhta muhsu grahmatu-bohde, atgahd-najahm, ta ne ta pirma, pretti Redliha magasfnei, bet ta ohtra, drufku tahtlafi epretti Thiesfa magasfnei, irr muhsu grahmatu-bohde.

Lai us preefschu wairs ne labdas missefchanas nenotiftu, mehswiffahm dseefnu, spreddiku un zittahm leelatahm grahmatahm, tas pee mums tiks pirktas, peeliftim eelschupffe, pee wahla, laiwiffi driketu sifmifti ar muhsu wahredu, furrei tahdas ne-atrabbisees, tahs nebuhs pee mums pirktas.

Brahli Busch.

Teek pirkt mekleti

lahbi grunts-gabbali, tas zennas wehribä stahw, Abr-Nihgä, ar 1 jeb 2 mahjahm libds ar dahrsimu re. prett flaidru malsu. Pahrdeweji lai irr tik labbi un peemeldahs no pulksten 9-12teem preekschpufsbdeenäs Gelfch-Nihgä, masä Kalleja-eelä Nr. 20, pa kreifai rohlat nammä re-eijohht.

Lai pulkstenu-bohde leelä Pils-eelä Nr. 20 dabbuja peefuhritus is labdas flawenas Schweizu semmes fabrikas labbi taiftus leschas- un feenas-pulkstenu, leelä pulkta idmeklejamas, ar to usbohshanu, winnus jo driht pahrdohht; tabeht winnu zens nolifts us to semmato. Ka schee pulksteni rikftigi eet, par to galwo pilsfehtas-pulkstenu-taiftajis A. Berg.

Mehs peedahwajam **Vortlantes zementu un Dahnu semmes baltohs kalfus** Rechteru un beedr., Smiltschu-eelä Nr. 16.

Menschikow.

A. Th. Thiesfa wezzafa

Englischu magasfhu, Nihgä,

peedahwa patlabban aital peenahlfufchas sifjohles un sifjohlu-bohgenus, Karnettes, jalks-raggus, akfordijonus, flehtes, triangelus, kalpijohnu un wiffas fortes gitarres un sifjohlu-sihgas.

Sinna preeksch Widsemmes, Kursemmes un Jggannu-semmes.

S. Redlich
gruntigä

Englischu

magasfhu

schinni gaddä, täpat lä preekschlaitä teel pahrdohhtas til ween tahs ihstenahs **Steiermarkas jeb Chstreichu Keisera semmes iskaptes**, no ta wiffu-sihstaka talfama tehrauda, taisnas un libtas, garras un ihfas, — tä arri tahs **patent-iskaptes** ar selta wahrdeem, no kaufeta tehrauda, furras pee sahles til warren lip-pigas lä puzznafis pee bahrsdas. Arridsan tahs **garrahs Pruhfchu labbibas**, un tahs ihfas stipras **atwaffu**: jeb **zinnu-iskaptes**, Italiyas semmes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu alminaina un himstein almina bruzzelki jeb strihki un luhdsu wehrä list, ta mannas iskaptes un tee Strahlsuntes iskapschu strihki us 1871 gadda semmtohpibas israhdischanu ar to scheit blakkam redsamo gohda-sihmi pufschotas, lä

arridsan ahmurini un laktinas preeksch iskapschu kappinaschanas, grahwju schkippeles, sirgu- un gohwu-fehdes, dselsu-pinnelki un dauds zittadas prezzes preeksch mahju waldischanas un semmes ustohpshanas.

No zensures atwehlehts. Nihgä, 7. Juli 1872. Drifkhts un dabujams pee bischu- un grahmatu-drifketaja Ernst Plates, Nihgä, pee Behtera-bahn.

Ihsta mihlestiba.

I.

Ischetrus laimigus gaddus mehs kohpâ nodsih-wojahm, eefsch kurreem winna man divi behrnus, Sonafu un Tellu, dahwinaja. Saldâ meerâ pagahja deena pehz deenas.

Muhfu peektâ laulibas gaddâ eestahjahs muhfu regimente weens offizeeris, kurrâm jaw 30 gaddi pahri bij. Winfch bij Wahzeetis, ar wahrdu Willmars. Schis no pascha eefahkuma man leelu padewibu rahbija un manni arri dauds reis apmelleja. Rehfeldam, kâ isliffahs, fchi manna jauna draudstiba ne mas pa prahtam nebij un es dauds reis manniju, kâ winfch Willmaru naidigi usfkattija. Wehtak es redseju, kâ Rehfelds arri prett manni gluschi zittadi isturrejahs, nekâ agrak, un daudsreis no mannis behga, kâ lai naw jasateekahs.

Kahdâ wakkarâ, kad mehs wiffi offizeeri pehz muhfu eeraschas weefu-nammâ fapulzejuschees bizahm, fauza Willmars manni pee mallas un manni jautaja, woi es no Rehfelda draudstibas un ustizzibas pahrlleezinachts effoht. Kad es brihndamees „ja“ fazziju, tad winfch pasmehjahs un wairak papihrus ij feschas iswilzis fazzija: „Laffi schahs grahmatas, kurras Rehfelds un tawa feewa weens ohtram rafstijuschees. Kad Tu wehl to par fawu draugu turri, tad es no Tawas firdsapinnafchanas dauds neturru.“

Es Willmaram papihrus rahwu ij rohlahm un winnâs eefkattijees, teescham Rehfelda un Eischenijas rakstu pasinnu! Bet nê! til besdewigâ wihje tee taf manni newarreja peewilt, us kurru ustizzibu es kâ us fewi paschu patahwohs. Es turreju par grehku, kahbu aprakstihu papihru deht winnus johdih. Kad mannas pirmas isbailes pahrgahju-fchas bij, es meerigi atbildeju: „rakstus warr palak taf tairiht, tadeht schee naw ne kahda leeziba prett Rehfeldu un mannu feewu. Rehfelds irr un paliks mans firds draugs.“

„Nu, kâ tu pats dohma;“ — Willmars pilnâ kallâ smeedams atbildeja, papihrus nolikdams. „Man irr wifs weenalga kâ tu dohma, bet kad Tu to puhlinu usnemt gribbi, lihds mescha-farga mahjinu aishajt, tad Tu tur atraddisi Tawu firds draugu un Eischeniju faldas stundas pawaddoht.“

„Es mekledams laidu azzis zaur sahli: — wiffi regimentes offizeeri bij fapulzejuschees, til ween Rehfelds truhfa. Es weefu-nammu atstahju un steidsoshs us fawu kohrteli, — manna feewa bij isgahju. Es stahweju kâ us ohglehm. Es kahpu sirgam muggurâ un jahju pufs bei famannas us meschafarga mahjinu.“

„Sirgu pee kohla peefehjis dewohs pa durwim eefschâ. Kad durwis atwehru, nahza man Eischenija pretti. Manni eeraudsidama winna breefmigi isbihjahs un kâ lihks nobahledama schoshs wahr-

duh isstohmija: „No Deewa puffes, Andrei — kâ Tu fche effi atnahzis?!“

„Tadeht Lewi gribbeju jautah!“ es ar mohlahm dufmas fawaldidams atbildeju. „Woi Rehfelds fche irr, jeb woi winfch fche bijis?“

„Ja — winfch bija gan fche!“ Eischenija ar drebbedamu balsi atbildeja.

„No dufmahm un besgalligahm firds-fahpehm nesinnaju to eefahkt; bet jo mannas dufmas wairojahs, jo meerigaka Eischenija palikka un beidsot smeedama fazzija: „Mihlais Andreij, woi tad nedrihkt kahbu stundiu ar draugeem papreezatees?“

„Schee wahrdi man wiffu prahtu panehma. Es ne wahrdu isrunnaht nespehdams aishajju. Es biju zeeschi apnehmees, mannu neustizzamu feewu wairs neredseht.“

„Mahjâ nonahzis fullainam pawehleju mannu labbako sirgu segloht un waijadfigakahs leetas eepakkah. Es wehl Eischenijai rakstiju kahdus wahrdus, ar kurreem es no winnas atwaddijohs un tad gahju mannu behrnu guttamâ lambari. Winni til faldi duffeja un nesinnaja, kahdas breefmigas fahpes mannas kruhtis plohsijahs. Es butfchoju newainigo behrnu luhpinas un tad aishajju.“

„Kad nakts-waktneeks weenpadsmitu stundu fauza — ap scho stundu es zittos wakkaros no manneem beedreem nahzu un feewas rohkâs mettohs — jahju es kluflu zeesdams zaur pilsehtas wahrteem neiffalkamas behdas kruhtis lihds nesdams.“

„Es dewohs us Wihni, pagehreju mannu atlaifchamo grahmatu taf nodohmâ, us Greekiu eet un tur prett Turfeem farroht. Es Eischenijai sinnoju, kâ es no winnas muhschigi schkihrohs, un winnai parakstiju leelako daku mannu eenemschanu, lai winnai un behrneem nebuhtu truhkums jazeesch. Us kurreeni es greefoshs to ne weenam neteizu, ne mannam tehwan, neds jitteem raddeem. Mans gohds bij apgahnihts, un scho kaunu es ar leeleem karra-darbeem gribbeju nomasgah.“

„Ar wiffu spehku es par Greeku labklahschanu ruhpejohs. Dauds kaufchanas es tikku lihds kahwees, bet nahwe no mannim behga.“

„Wairak kâ gads jaw bija pagahjis, kad weens Wahzu offizeeris Greeku karra pulkos stahjahs. Schis man atneffa grahmatu no Rehfelda, kurfch us kaut kahbu wihsi bij sinnaht dabbujis, kur es usturrejohs. Scho grahmatu es nelassitu fadedsinaju. Pehz 6 mehn. es atkal dabbuju divi grahmatas no Eischenijas un Rehfelda, bet arri schahs to paschu zettu gahja, jo es negribbeju mannas drufzin pahrzeestas fahpes atjaunoht.“

„Kad es pehz beigta karra atkal mannâ tehwijs pahrnahzu, bij mans tehws jaw nomirris. Es mantoju scho muifchu un nospreedu, fche weentulibâ mannu dshwi pabeigt. Arri Eischenija bij mirruffi, to manna mahfa man sinnoja un manni jautaja,

woi es mannus behrnus pee fewis nemfchoht. Scho grahmatu lassohht durwis atwehrah's un manna mahfa ar manneem behrneem eenahza."

"Rad no pirma preeka atpubtuschees bijahm, mahfa man stabstija, ka Eischenija deen' no deenas ar augdamu ilgofchanohs us mannu atpaffat nahfschanu gaidijufi un jaw dauds reis issamiffeschana'i turwu bijufi. Mirstohht wiinna effohht preezigi issaufufi: "Ja — winsch man peedewis! Es warru meerigi mirt!"

"Eischenijas nahwe un noschehlofchana mannas dufmas, kurras wehl gluschi isdissufschas nebij, taggad gluschi noslahpeja. No feha laika man isliffahs it ka es ar winnu islihd'sinaje's buhtu. Es dauds reis naktis wiinna's kappu apmelleju un tur Deewu luhdsu."

"Tur pretti man bij ne-eespehjams, mannu cenaidu arri prett Wahzeescheem uswahreht. Rad es weenu Wahzu wahrdu dsirdeju, tad man isliffahs, it ka Rehfelds un Willmars manna preefscha stabwetu un manni mehdidami smeetohs. Weens no winneem irr besdeewis, to es sinnu; es labprahht kahdus no manneem dsihwibas gaddeem pamestu, kad weens man tektu: "Rehfelds irr newainigs!" bet zif dauds es arr pahrdohmaju — es ne to preefsch wiinna taisnoschanas newarru atrast. Ka es wiinna abbas grahmatas nelaffijis fadedsinaju, to daudsreis fahpigi esmu noschehlojis."

"Taggad Zuh's, mans jaunais draugs, sinnat un faprotat, kadeht es pee muhsu pirmas satiffchanahs, prett Zums ka Wahzeeti, aufstaks biju, nekä prett zittu kahdu es buhtu bijis. Zuh'su gaischee matti, fillas azzis, Zuh'su augums un katris wahrds, kurru Zuh's runnajahht, atgahdinaja manni mannu neustizzigu drauga. Man bij deesgan ar fewi pafschu to zihnitees, kamehr Zuh'su labdarrifchanas peenehmu. Turklahht es wehl manniju, ka mannu meita Zums patikka, par to manna firdi tahs bailes zehlahs, ka Zuh's warr buht pehz mannas meitas tihlojat."

Bereni bij beidsis stabstihht un zeeta kluffu. Arri Mangolds sehdeja dohmäs eegrimmis. Te peepefschi winsch uslehza un Bereni rohku fatwehri's fazzija: "Rad es taggad teescham pehz Zuh'su meitas tihlotu — woi man pretti buhtu, Bereni funks?"

"Rad weena wihra wahrds, kurfch sawu pufsmuhfchu zauri nelaimigs bijis, diwi zilwefus aplaimohht warr, tad es Zums labprahht scho wahrdu dohdu."

Scho fazzijis winsch jaunajam offizeeram rohku speeda un tad ar ahtreem fohhteem aifgahja.

Aplaimotais jauneklis gribbeja wehl ar kahdeem wahrdeem sawu pateizibu issfazzihht, bet Bereni wairs nebij redsams; winsch lifka sawu sirgu atwest un ar pilnu firdi zerredamas mihlestibas winsch us pilsehtu aifjahja.

II.

Wairaf neddekas bij Mangoldam schahda laime un preeka aistezejufschas. Kahda waktara, kad winsch atfal no Bereni pils atpaffat jahja, atradda winsch mahja weenu grahmatu no sawas mahfas preefscha, kurrä wiinna sawu faderreschanohs ar weenu no wiinna jaunibas draugeem sinnoja un winnu luhdsu, no kahfahm ne-atrautes, kurras weenu mehnesi wehlaki fwehtitas tilfchoht.

Schi luhgschana winnam bij us wiffadu wihfi ja-ispilda. Winsch no preefschneeka brihwibu isluhdsahs un no Bereni un sawas bruh'tes atwaddijees, us sawu tablu tehwisfchu aifreisaja.

Wiinna tehwa muifchina atraddahs kahdas mafas pilsehtinas tuwumä, kurrä wiinna mahfas bruh'tgans dakteris bij. Kahsas tikka preezigi noswehtitas, pehz kurrahm jaunais pahris kahda jauki eeriketä mahjinä sawu jaunu dsihwi usfahka. Mangolds dsihwoja saweju pulzinä kluffu un meerigi, bet laimigs winsch nebij, jo dohmas un wif's wiinna gars bij pee Teflas, tablä Ungarijä. Winsch daudsreis naktis, kad mehnesis spihdeja, ka weentulis apfahrt staigaja, dsiffäs dohmäs eegrimmis un daschreis ka fapnodams sawas mihfalahs wahrdu issauza.

Kahda deenä, kad winsch sawa schwahgera mahja dohmigs sehdeja, eenahza kahds wezzigs wihrs ar saldatigi stihwu isturreschanohs, kurru mahfa winnam par majoru Rehfeldu preefscha stabdija.

"Majors Rehfelds?!" Sauneklis istrubzees isfauza. "Roberts Rehfelds, zittreisejs jahtneeku rittmeisters?"

"Ja, ta irr," majors meerigi atteiza.

"Woi Zums nebij weens draugs wahrda Andrejs Bereni?" winsch tahkat jautaja.

"Es wehletohs, ka winsch wehl taggad mans draugs buhtu!" Rehfelds fahpigi pafmeedamees atbildeja.

"Zuh's no weena drauga leelus uppurus pagehrat, funks," Mangolds aufsti issauza. "Sinnamas rohbeschas draudsiba ne-aismirst nedf tahs pahrfahpt warr!"

"Es redsu, ka Bereni Zums wiffu stabstijis, kas preefsch-laitös muhsu starpa notizzis un arri wehl ar behdahm mannu, ka winsch no mannis wehl tapat dohma, ka toreis," Rehfelds behdigi fazzija.

"Zuh's wiinna dohmas prett fewi par netaisnahm turrat?" Mangolds brihndamees jautaja.

"Zuh's effat Bereni stabstifchanu dsirdejufchi," Rehfelds fazzija, "tad Zuh's arri man to labprah'tibu rahdifat, man drufzin usklaufidami un es tizzu, ka manni wahrdi manni taisnohs un peerahdih's, ka es Bereni ustizzibu ne-esmu welti walkajis. Rehbuhtu winsch tik breefmigi pahrfteidsees, bet mannas un Eischenijas isskaidroschanas lassijis, winsch few un sawai feewai dauds fahpju pilnus gaddus buhtu pataupijis.

„Wisspapeeksch man Zums jafalka, ka Bereni feewa ustizzamata un tiklumigata feewa bij, kuru pafinnis esmu. Besdeewigais Willmars, kam ne laut kas swehts nebij, winnai peeglauditees un to no taifna zekka nogreest gribbeja, bet Gischenija winnu us til apfaunedamu wihs noraidija, ka winsch Gischeniju no ta pascha azzumirka nahwigi eenihda.

Wehlat par nelaimi arri es winnam zekka eesitohs, kad winsch pehz Marijas, Gischenijas jaunakahs mahfas kahroja, tadeht winsch arri manni eenihdeja.

„Buhtu es to sapni warrejis dohmaht, ka mannam nodohmam, zaur kuru es Gischenijas mahsu eemantoju, tahds breefmigs gaddijums paffat nahs, es labbat mannai mihlestibai atfazzitohs.“

„Gischenija sinnaja, ka es un winnas mahsa mihlejamees. Mehs bihamees, ka Marijas wezzaki muhsu saweenoschanai prettosees, jo es biju nabbags, tadeht nospreedahm, fleppeni falaulatees, zaur ko mehs katrai pretti runnaschanai spihtheht dohmajahm.

„Bes Bereni sinnaschanas ar Mariju pee Gischenijas fatikkamees. Schè mehs nospreedahm deenu un stundu, kurrà mums ahropus pilsehtas weenà mescha-farga mahjinà bij ja-cerohdabs. Gischenija peefohlijahs sawu mahsu us turreen pawaddiht. Mehs bijahm wissu prahthigi un mannigi eeriktejuschi, tadeht bijahm drohschi no useeschanas, wiss masaf no Bereni puffes, kursch katru wakaru no pulksten 8 lihds 11 pee saweem beedreem weesu nammà pawaddija.

„Wiss isdewahs kà zerrejuschijahm; jo wehl tai paschà nakti preesteris muhs falaulaja. Dhtrà rihtà es ar preeka pilnu firdi steidsohs no tuweja zeema, kur es preeksch mums pahra istabinas biju ihrejis, us pilsehtu, no Marijas wezzakeem peedohschanu isluhgtees un tad wisseem draugeem mannu laimi pasluddinahht.

„Marijas wezzaki us manni labbaku prahthu turreja, nekà es biju zerrejis. Winni ar preeku man sawu swehtibu dewa. Bet kà es istrubkohs, kad es pee Gischenijas aigahju un dsirdeju, kas notizzis bij. No eefaktuma es wissu par johkeem turreju, bet kad es Bereni atwaddischanahs wahrdus dsirdeju, tad redseju, ka wiss breefmiga pateesiba bij.

„Bereni man stabstija, ka Willmars winnam mihlestibas grahmatas rahdijis effoht, kurras Zubs ar Gischeniju mihjuschi,“ Mangolds fazzija. „Arri Zubsu fleppenu fanahlschanu tai mahjinà Willmars winnam sinnamu darrijis.

„Es tuhlin dohmaju, ka schis neleetis manna ustizzama Bereni prahthu ar wiltu sagrohstijis un wissu scho nelaimi fataisijis,“ Nehfelds tablat runnaja. „No grahmatu rakstischanas starp manni un Gischeniju, kà Zubs paschi dohmaht warrat, newarr runna buht, bet man til irr brihnums, ka tas neleetis muhsu rakstus tà warrejis paffat taifht un

ka winsch muhsu fa=eefchanu mescha-farga mahjinà sinnahht dabbujis.“

„Es wissadi nopublejohs isdibbinahht, us kurreeni Bereni greepees, bet welti. Ne weens, arri Bereni tehws un mahsa nesinnaja man to teikt. Weidsiht es no weena Triestes fugges kapteina sinnahht dabbuju, ka winsch us Greakiju aigreisojis prett Turkeem kautees. Ne ilgi pehz tam arri kahds no manneem pasihstameem offizeereem us turreeni gahja. Schim es dewu grahmatu preeksch Bereni lihds, kurrà es winnam wissu isskaidroju un to gaujschi luhdsu, winna newainigu feewu wairs ilgali behdàs un issfamiffeschana ne-atstahht, bet til pat us scho kà us ohtru un treschu, ko Gischenija rakstija, atbilde nenahza.“

„Bereni effoht wissas trihs nelaffitas fadefsinajis, ko winsch taggad gaujschi noscheshlo,“ Mangolds starpà fazzija.

(Us preekschu wehl.)

Tutscha peedurfne jeb kapehz Edna par kutscheeru mahzijahs.

(Statt. Nr. 27. Beigum.)

Weenu wakkar tam firds bij pilna un par leeku ilgojahs, ka kohrteli wairs newarreja isturreht, tapehz gahja pa ahru pastaigatees un tikka us kahda zekka, kas abbejàs puffes ar kohkeem apdehstihhts, dohmadams, ka schè no musika ne ka nedfirdehs, bet par welti, ugguns gaischums un dantschu flanna zaur kohkeem speedahs, ar tablu jubras ruhlschanu jaukdamees. Bij pa scho zekku jau labbi tablu gahjis un flims buhdams peekuffis, waijadscha apsehstees. Geraudsija tuweenè pee kohka kahdu dahrsabenki, tè sehdedams atpuhtahs un aufstus sweedrus no peeres noslauzija. „Stipraks wairs nepaleeku, winsch dohmaja,“ un lappu birstohht wairs neredsechu. Wai winna par to ko behdahs?

Tà dohmajohht kluffa schnuhsteschana winnam aufis atskanneja; liffahs gluschi tuwu buht, tapehz drufzin pagreesahs, gribbedams redseht, kur effoht. Tam kohkam, pee kurra Arrihs sehdeja, bij ohtrà puffè arri benkis, un tur weena dahma atpuhtahs; mehnesis winnas dseltenus mattus apspihdeja, bal-tas rohkas kohpà salikkuse ta kluffi nopuhtahs — kapteins scho dahmu gan pasinna. Winnam pagreescho-tees sars notschaukstejahs tà, ka dahma satruhlfusees peezehlahs — ta bij Edna.

Winna Arrih kaptein tuhlin pasinna, jo mehnesis abbus apspihdeja. Kahdu azzumirkli palikka katris sawà weetà stahwoht, tad schi peezehlahs un kapteinam blakku nosehdahs.

Schai bij no raudaschanas azzis uspampuschas — sneedsa kapteinam rohku, winsch nehma pretti.

„Zums ar wesselibu labbat eet“ winna teiza, „behdejohs, ka buhseet kohhti flimmi, jo wesselu neddeku tè, un muhs wehl ne=effect apmeklejuschijahs. Wai tas pa reisi?“

„Mismirsteet, ka es trohplis, tadeht weesibàs wairs negelbu,“ winsch drufzin bahrgi atteiza.

„Aismirst, ah nè!“ — To fazzidama us tuffcho peedurfni flattijahs. „Rà to warretu aismirst!“

„Rà to warretu! Effu pa wiffam pahwehrtijees, nederru ne kam, leppotees ar manni ne weens wairs us schahs pafauls newarr — labbak no fcheijeenes fchirtees, un to arri zerreju drihs isdarriht.“

Winna firdi kustinata isplehta rohkas, tomehr no farkdama atrahwahs.

„Nè, nè, Sums ar wesselibu eet labbak, to dalters pats mannai mahtei teiza. Sums wajaga tihrà gaisà pastaigatees, wifinatees un ar laiwu braukt.“

Par to wahrdu „braukt“ winsch errojahs un us tam starbi atteiza: „Braufschana un wifinaschanahs tam labbi weizahs, kas tà kutscheereht mahzijeas, kà Ednas freileene, bet kas grohschu un aires ne kad wairs newarr rohka turreht — fo tahds lai darra? Suhg gan arri aireht labbi prohteet?“

„Dohmaju, ka eespehjams buhs.“

Winna ar faweem labbeem darbeem wehl leeljahs! Schis luhpas nifni fakneeba.

„Kad Ednas freileene wihrischkis buhtu, tad tai labbu laimi wehletu, bet tà —“

„Nu kà tad, kaptein funks?“

„Us tahdu wihfi til warru Suhg noscheloht!“

„Kadeht?“

„Tadeht, ka scheid tahda seewischka usflattiht, kas kà wihrischkis usweddahs.“

Edna peezehlahs un manteli zeeschaf sawillkuse taifijahs aiseet, bet azzis ar affarahm pildijahs un negribboschaj pahr waigeem ritteja, jo pehdigà laika winna daudsreis raudaja, tà ka schoreis arri noturretees newarreja.

Arrih kapteins bij gan schai sawu nodohmu fazzijis, bet nu to noscheloja, peezehlahs un gabja winnai tuwak.

„Biju pret Sums rupjsch,“ winsch teiza, „peedohdeet jel; effu nobehdajees un nespehzigis kà kahds behrns — manni wahrdi Sums affaru gan ne-isfpeeda, tee Sums dauds wairs negeld.“

Schi ne-atbilbeja, bet raudaja, un winsch to behdadamees pasemmigi usluhloja.

„Tahdas bij mannas preekschejas dohmas,“ winsch luhgdamees tahlak runnaja, „sinnu, ka taggad zitti laiki. Peedohd, Edna!“ Tahdi draudsigi wahrdi kapteinam nemannoht no muttes isprukka — atminnejahs, kà preeksch karra-laika bij schlihruschees. Wai kapteinam! Kas sinn, wai Edna winna nemihleja? Kad nu tà buhtu, wai, zil tad leeliski pahrsfattijees; fahka gandrihs pats raudaht.

„Edna, to rupju wahrdu deht ne-eeinhde mannis, peedohd, noschelo, mihle manni, jo manna firds Tew peederr lihds ar beidsamo affins lahfiti!“

Un nemannoht schis mihlako aplampa. —

„Wai pa teesi faunojees, ka braukt mahzijojs?“ schi pehz kahda biritina prassija; „nè, pirms ne-atbildi, kamehr isteikuse, pehz ka braukt mahzijojs.“

Labbi sinnaju, ka manni mihlu turri un ka no farra pahmahzis to man buhtu fazzijis, un — Arrih, lai Tew abbas rohkas buhtu nozirstas, tad Tewi wehl wairaf mihletu. Isdsirduse, ka Tew rohka pa gal lam, pehz pahrgahjuschahm bailehm wifs pirmak us tam dohmaju, kahds wahrgulis Tu nu buhfi; newarresi ar weenu rohku dauds ne ka isdarriht. Tad dohmaju, buhschu winnam labba un kreisa rohka, ja Deewa prahts to gribb. Tadeht Tewi mihlodama mahzijojs braukt un dauds zittus darbus. Wai wehl dufmojees, Arrih?“

„Ro nu dufmotees!“ Bij gan mohdigas dufmas. Waigi nofarla, azzis fpiggukoja, un bahrschanas abbeem rohkas un muttites kluffi faleekoht deesgan faprohkami beidsahs. —

Nu winni apprezzejuschees, un katris tohs pee Ruportes juhrmallas warr redseht wifinajotees. Schi gan turra grohschus, bet winsch ar tuffchu peedurfni tai blakku sehdedams tomehr wiffu pahrskatta un walda, un pateesibu faktoht, seewina tam trubfsto schas rohkas weetà. S. N.

Kas irr rakstneeks?

Dohbelneeks. Brahl, kas tew kaisch? Sehdi galwu nofahris, kad zahli buhtu tew maifi atnehmufchi.

Tahmneeks. Rà lai firds ne-aptekkahs eedohmajoh, kahdi mums taggad rakstneeki: stahsts stahsta galla; dseemas, dseedajumi bes sinnas un kahrtas. Dauds to rakstneeku, bet mas tahdu, kas rakstneeka wahrdu ar gohdu buhtu pelnijusch.

Dohbelneeks. Tu allojees, es tew falku: ta leelaka dalka no muhsu rakstneekem pateesi irraid rakstneeki, jo winni raksta neekus. L.

D s i r k s t e l e.

Nauda kuptschus stubbina,
Prezses pirkt un pahroht;
Skais tumms wuischus willina,
Saunahm meitahm lakttoht;
D s i r k s t e l e til kaitina
Bismannus un mulkus;
Sohbugals tohs tirdina
Sohbodams, peesmeedams.

Wihrs un seewa.

Wihrs irr seewai prahts un galwa,
Seewa wihram firds un rohka;
Wihrs irr seewai fahls un maise,
Seewa faldais allutinsch.

B.

Atbilbedams redakteurs A. Leitan.

No Benjures atwehlehts.

Ribgà, 6. Juli 1872.

Driktehts un dabbujams pee bilschu un grammatu-drikketaja Ernst Plates, Ribgà, pee Behtera-basnjas.